tve, utóljára az
z olaj minőségek
éter
olaja
kák májaiból a leg-
z elsőrendü orvosi
legmelegebben ajánl-
ladók engedményben
rek kereskedéseiben.
tárban: ROBERT
chnek gyógyszer-
ge
kban.
részére, modern
ok
kivitelére.
GYAR.
EN.
Vidéki megrendelések pontosan teljesittetnek.

Szerkesztőség és kiadó hivatal

Széchényi-utcza SIMON-ház Kunz József ur kereskedésével szemben.

HIRDETMÈNYEK,

előfizetési pénzek és a kiadás körüli panasz... valamint a lap szellemi részét illető minden közlemények sde intézendők.

Bérmentetlen levelek csak ismert kezektől fogadtatnak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVŰ PART KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként, a vasárnap és péntek kivételével.

Előfizetési ár:

Helyben bázhoz hordva vagy vidékre postán küldve:

Egész évre	10 frt — kr.
Félévre	5 frt — kr.
Negyedévre	2 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt — kr.

Hirdetési dij:

Öt-hasábospetitsor egyszeri beigtatásáért 5kr
Bélyegdij minden hirdetésért külön 30 kr
Nyilttér 4 hasábos petitsorért 20 kr.

XIV. évfolyam 1887. Debreczen, Szombat, január 8. 5. szám.

KÖNYVTÁRA

A Magyar közmunka és közlekedésügyi miniszterium reform-munkássága.*)

II.

A magyar közmunka- és közlekedés-ügyi miniszterium munkássága, mely különösen Baross Gábornak államtitkárrá lett kineveztetése óta erélyes és sikerteljes jelleget öltött, nemcsak az ország közgazdasági fejlődésére, hanem a költségvetésre is a legnagyobb fontossággal bir, — irja a „Correspondance de Pesth.“

Miután Baross Gábor, most már közmunka- s közlekedésügyi miniszter, a reform teréni munkásságot még kiterjedtebb hatalmi körben folytatandja: kérdést sem szenved, hogy e teren takarékos, de a mellett okszerü pénzügyi gazdálkodási elvek fognak érvényesülni.

Erre nézve Baross Gábor miniszternek személye, jelleme és különösen az ezen nehéz feladat folytatása és befejezésére alkalmas kitünő tulajdonságai kellő biztositékot nyujtanak azon egyetlen megbizható alapon, melyet eddig tényleg letett

A válasz, melyet a miniszter hivatalnoki karához és az államvasutak igazgatóihoz intézett, rövid szavakkal kifejezetten magában foglalja a feladatok hosszu sorozatát és az alapeszmét, melynek a közlekedési miniszterium vezetését uralnia kell.

Baross Gábor minden kételyt kizárólag a következőkben határozza meg ezeket:

„Vezéreszmém, mely — bátran állithatom — soha és egy esetben sem hagy el, mert véremben van a tiszta hazaszeretet és a kötelességteljesités, sőt ha ennél többet is lehetne szóval jelezni, nálam a legmagasabb ambitió. Vajjon igazságtalanul vagy kiméletlenül járok-e el midőn mindkettőt másokban, jelesen azokban keresem, kik szolgálatukat a hazának, a magyar államnak szentelik? Es ugy a kiapadhatlan hazaszeretet, mint a kötelességteljesités ambitiója — mint a közszolgálatban minden jónak forrása — kétszeresen szükséges ezen miniszteriumban, melynek feladatai számosak és sulyosak, melynek oly fontos szerepe van a magyar állam anyagi jólétének előmozditásában és szivből óhajtott fenállásának biztositásában, a melyért én csak lelkesedni tudok.“

„Vajjon helytelenül és kiméletlenül járok-e el, midőn ezeknek szem előtt tartását szigoruan követelem. Férfias nyiltság, őszinteség és erély — a féltékenység, irigység és gyülölködésnek mellőzése, vajjon oly czélzatok-e, melyek követését nem szabadna megkivánni? Az ország, a közügy érdeke mérvadó előttem és azt tartom, hogy egy élet kevés volna a bünhödésre, ha ettől eltérve kárt vagy bajt okoznánk. Az administratio pontossága, a lelkiismeretesség, a honpolgárok ügyeinek szorgos és gyors ellátása el nem mellőzhető követelményei a mi szolgálatunknak.

Emlitem a miniszterium feladatait, mint számosakat és sulyosakat.

Önök előtt ezeket részleteznem és ha mindjárt az ország pénzügyi helyzete nem is engedi azt, hogy a jelenlegi kereten tulterjeszkedő nagy dolgokat miveljünk, mégis azt tartom és tudják önök is, hogy annak keretében, a mire számithatunk, kiváló és üdvös müködést lehet es kell kifejteni okszerü tervezés és előrelátással.

Kérlelhetlen szigorral és gonddal kell örködnünk a költségvetések pontos betartására, a pénzügyi érdekeknek gondos méltatására, mert háztartásunk rendezésének ezzel ezen tárcza is tartozik.

De hisz mindezeket önök, t. urak már tudják, ismerik és követni készek.

Constatálom örömmel, hogy a miniszterium administratiója jó, a további fejlesztés nehézségbe nem ütköztk; az eredmények minden téren kielégitők, — azoknak jó irányban való fokozása rajtunk mulni nem fog. Köszönet illeti meg mindezért önöket.

Ha ezen eszmék a többi miniszteriumokban is hasonló erélylyel és anélkülözhetlen szigorral foganatosittatnak: kétségtelen, hogy a pénzügyi bajok, mélyek Magyarország államháztartásában orvoslásra várnak, el lesznek háritva.

E bajokat kicsinyleni s azok elháritásának okvetlen szüksegességére való mindennapi emlékeztést elhanyagolni épen nem szabad.

Másrészt azonban a gyógyeljárást sem szabad megneheziteni az által, hogy a mint azelőtt az optimizmus lázában tagadhatlan bünök lettek elkövetve. ugy ma az ellenkező hibákba essünk. Az egyik tulzás ép oly káros és helytelen mint a másik.

Magyarországra nézve pedig a helyzetnek országszerte szokásossá lett, tulzott rosz szinekkel való festése különösen veszélyes és költséges. Soha nem szabad feledni, hogy a magyar állam költségvetésének alakulását oly megváltoztathatlan tényezők befolyásolták, melyeket a jelen nemzedék átvennl kénytelen volt.

Először: az 1867 előtti kényuralom szomoru öröksége és mulasztási bünei.

Másodszor: a parancsoló kényszer a kulturállam összes szükségleteit aránylag rövid idő alatt beszerezni.

Harmadszor: ép ily okvetlen szükségessége a közlekedési és vasuti rendszer szervezésnek oly országban, melyben a közvélemeny mindent áz államtól követel, mert a közgazdasági tényezők ma még azon nemzetgazdászati gyermek betegségben szenvednek, mely a magántőke erélyes kezdeményezésének hiányában és az érdekeltek s belföldi tőkepénzesek közönyének s rövid látó tétlenségének bőségében nyilvánul.

Ha Magyarország ezen nemzetgazdászati gyermekbetegsége legalább a gyógy eljárás kezdetéig eljut: akkor a pénzügyi nehézségek legveszedelmesebb alapoka meg lesz szüntetve. Ha valahára megszünik, hogy a közgazdasági reform munka összes terhei, melyeknek oroszlánrésze más kulturállamok példája szerint a közvetlen érdeklettekre háramló haszon arányában magán vállalkozás utján végeztetik, ha — mint mondtuk — megszünik az, hogy ezen összes terhek mindig és mindig az ország vállaira gördittetnek: akkor majd az egyes miniszteriumok hiteltulhágásai is tárgyilag lehetetlenek lesznek.

A magyar közlekedési minisztérium reformmunkájának kérdése, mely miniszterium a magyar államvagyon legfényesebb és legnagyobb részét kezeli, elválaszthatatlan a magyar államköltségvetés szabályozásának és a magyar állami pénzügyek becslésének kérdésétől.

A magyar államhitel helytelen becslésének két oka van. A főok azon tény, hogy Magyarország politikai és közgazdasági viszonyai a külföldön nem eléggé ismertek. A másik ok azon körülmény, hogy Magyarországon az államhitel becslésének kérdése igen gyakran és igen nagy kizárólagnsággal mint pártkérdés biráltatik el és tárgyaltatik, mig a teljes részrehajlatlanság nem alkalmaztatik elég gyakran oly mértékben aminőben az a magyar állam magasabb és maradandó érdekeit illető ügyben szükséges.

Tagadhatatlan, hogy az osztrák kényuralom kora, az akkori törvénytelen osztrák kormány pénzügykezelése, a szomoru tapasztalatok, melyeket Magyarország népe szerzett azon időben, midőn az osztrák érték teljes háromszoros értékcsökkenést szenvedett: Magyarország közvéleményében a multak örökségeként a pessimismus felé irányult törekvést eredményeztek, a mely azelőtt

*)Lásd lapunk 1886-dik decz. 21

A „Debreczeni Ellenőr“ tárczája.

Zrinyi Ilona*)

irta: **Illyés Bálint.**

Munkács-vár udvarában
Tökölyi hős neje,
Parancsot osztogat, bár
Szivén buval tele. . . .
A harczi gond befödte
Fájdalmát ekkorig;
De most sisakja ugy nyom,
Pánczélja ugy szorit! . . .
Jó hogy közelg az este! . . .
Magán termébe lép,
S márvány — fehér karjára
Nyugosztja szép fejét . . .
Pánczél, sisak körülte
A padlaton hever,
S a drága fürt kibomlik
Csillámos gyöngyivel . . .
Asszonynyá lesz a hősnő,
Midőn nem látja szem;
S sok elnyomott könyüért
Kárpótlást veszen . . . .

„Oh mily rövid öröm volt
Az én nász- örömem!
És mily hosszu a bánat,
A mely nyomán terem!
Ő vészben, harczviharban,
Es én epedve honn . . . .
Óh bár kinom dijában,
Boldog volnál honom! . . .
De hajh, nemtődnek arcza
Fátyollal fedve be!
S mindenfelé sötétül
Reményid kék ege!

S ő nem jön a vigaszszal,
Hiába várom itt! . . .
Már álmom sem vigasztal
Sőt egyre háborit . . .

Alom . . . minő bohóság!
S szivem mégis remeg!
Miolta vasba láttam
Én édes férjemet . . .
S ah, hogyha ugy valóban:
De nem, nem! Istenem!
Ilyen csapást nem ejthetsz
Szerelmes szivemen! . . .
És hogyha mégis ugy van . . . .
Ti vérivó vadak! . . .
Legdrágább kincsem értte
Csak ő legyen szabad!“

„Szabad“ . . . viszhangzik a szó,
S az ajtó megnyilik . . .
Egy halk sóhaj . . . s keblére
Szoritja Tökölyit . . .
„Szabad ma még, de holnap
Ki tudja Ilonám! . . .
A német vagy töröknek
S rabláncza vár reám? . . .
Vérdijt tüz az fejemre
Üldözve mint ebet;
Ez nem hiszen szavamnak
Szablánczczal fenyeget . . .

Ah nem elég, hazámat
Hogy vérben fördetik! —
Rabolva fosztogatva: —
— Most fejem kell nekik: . . .
Szakitsák, hogyha ugy kell!
Egy fővel kevesebb;
Ah mért, hogy a szabadság
Fejemmel elesett?
S mit épiték karommal
Utánam romba dül?
S ah mért, hogy szép Ilonkám
Elhervad özvegyül? . .

De nem, de nem! van egy mód,
Bár rá szivem remeg . .
De hisz te montad: „értte
Legdrágább kincsemet,!“
Fiad Ferenczet értem,
Szultánnak zálogul . .
Bocsáss meg szép Ilonkám!
Csak igy hisz a nagy ur!“

Olyvöt lecsapni láttál
Galambra? . . ugy csapott
E szó a nő szivére,
S ugy tépdes, szaggat ott. . . .
Melyik csalja a másikat meg?
A hitves az anyát?
Vagy ez a hitvest, a ki
Oly lángolón imád? . .
Keblén izzó vezuv lesz
A kettős érzelem . .
S már-már kivivja harczát
A női szerelem. . . . .

„Uram! ne büntess értte
Ha vétkezem; de lásd!
Hogy férjem elveszitsem
Nem birok ily csapást!
Szerelmem egy szivemmel,
Szakitsd ki gyökerét,
S én térdemen imádva
Borulok im eléd!
S te szép hazám, bocsáss meg!
— Oh mily kinos e vád! —
Hogy keblemről letépem
Jövődnek zálogát!
Vigyétek, óh vigyétek
Legdrágább kincsemet! . . .

De nem, de nem! ki fönn vagy,
Ezt meg nem engeded!
Kölykét a fenevad sem
Dobálja hitlen el!
S silányabb volna nála,
Ki Istent képvisel? . . .

Ösöknek árnya ott fenn!
— Rákóczy, Zrinyiek! —
S te nemzetem, miattam
Nem fogsz pirulni meg! . . .
Jó férjem ah, bocsáss meg!
Nem tarthatom szavam! . . .
Van a kinek felettünk
Nagyobb hatalma van! . . .
Szerelmes hü szivemre
Békót, igát vete . . .
Isten kezébe' sorsunk,
Teljék be végzete!“

Es elhal a szó ajkán,
A vér szivére száll . . .
S midőn szemét kinyitja,
Férjét nem látja már . . .
S nem látta öt hét évig:
De türve bizva várt . . .

. . . Asszony fején ki látott
Szebb mártirkoronát? . . .

*) Felolvasta szerző a debr. felolvasó kör decz. 4-iki ülésén.

Negyvenhét napig

— Még egy farsangi tárcza —.

Az idei farsang első bálja ma este lesz a Bikában. A nőegylet tündérei szépnek igérkező virágbálja tartatik meg.

Az idei farsang negyvenhét éjjen fog uralkodni rajtunk sajátszerü édes zsarnokságával. Arra kényszerit bennünket, hogy csillogó táncterem fényes parkettjén találkozzunk össze, kifogástalan báli öltözetben, gyöngéd udvariasság kifejtése mellett, fényes szemekkel és mosollyal az ajkon.

Ugy lesz az, ugy.

A régi, az ős regi nóta járja, az, amely mindig uj marad a szivnek. Amely örömet okoz és bánatot fakaszt. A mely édessé, tündérivé teszi az álmot és keserüvé olykorolykor az ébredést.

igazolt volt. de ma már teljességgel nem logikai. Ezen hangulat a bizalmatlanság egy nemében nyilvánul mely minden államkölcsönnel szemben jelentkezik. Csak lassan lesz általánossa a nézet, hogy alkotmányos országban államadóssági czimletek vásárlója az adózók összeségében rejlő biztositék és az állam cselekvő vagyona által föltétlenül biztositva van.

Ezen bizalmatlanság késlelteti, hogy Magyarországon a tőkék első sorban a saját állam által kibocsátottt kötvényekben helyeztessenek el ugy, mint Franczia országban.

Magyarországon a tőkepénzesek többségénél uralkodó szokás a tőke elhelyezések egészen más sorrendjét állapitotta meg. Első sorban takarékpénztárba vitetik az összegyüjtött tőke ; másod sorban jelzálogkölcsönökben helyeztetik el ; a magyar tőkepénzesek hajlamában a harmadik helyet a záloglevelek és vasuti kötvények foglalják el, mig a tőkeelhelyezés saját állam által kibocsátott járádékokba csak a negyedik halyen jő figyelembe.

Ezen képtelen és beteges irányzat meliőzése már megkezdődött és több 100 millió értékü magyar állampapir, melyek ezelőtt alacsony árfolyammal a külföldön adattak el, lett az utolsó években magyar tőkepénzesek által visszavásárolva oly mértékben, a minőben Magyarországban magában a jólét és az államhitel iránti bizalom emelkedett, mert most már megértik e tőkepénzesek, hogy a nemzeti, alkotmányos és független magyar állam nekik teljesen elég biztositékot nyujt.

— **Az osztrák magyar-német szövetség.** Több helyen és mind gyakrabban képezi nyomatékos fejtegetések tárgyát a külföldi sajtó nevezetesebb organumaiban az osztrák-magyar-német szövetség természete és lénye. Abban kiváló elmék egyetértenek, és ugy itélik meg, ugy fogják fel a helyzetet és e szövetséget, hogy ha egy orosz-osztrák-magyar háboru esetén a hadi szerencse monarcniánk ellen fordulna, Németország hatalmának egész sulyát vetné a latba Ausztria-Magyarország mellett, még ha tudná is, hogy azon pillanatban Franczia ország egész haderejét magára zuditja. Csak a minap emeltük ki a müncheni „Allg. Ztg.“ ebbeli véleményét.

Most a „Forthnightly Rev.“ közöl egy kitünő tanulmányt az európai helyzetről. Irója állitólag Dilke. Ő is ezen értelemben nyilatkozik, hangsulyozza, hogy történjék bármi is, Németország nem hagyhatja cserben az osztrák-magyar monarchiát, mely a német vezérkar itélete szerint, a német birodalom hatalmas szomszédjai között, katonailag a leggyengébb. Jóllehet — mondja az angol folyóirat — Ausztria-Magyarország 1870-ben Franczia országnak mérvadó helyről tett igéretét megszegte és Napoleont cserben hagyta? a mi nem bátoritó tapasztalat a mostani szövetségesre, Németország még sem engedheti elbukni a monarchiát, saját fontos érdekeinek koczkáztatása nélkül. Igy a német és angol felfogások.

Hasonló szellemben nyilatkozik legujabban egy franczia lap is, a „Siécle“, mely azt mondja, hogy bárminő külön megegyezés történt legyen is Német és Oroszország között, a legnagyobb stupiditas volna feltenni Bismarkról, hogy a monarchiát, ha ez és Oroszország között kenyértörésre kerülne a dolog, cserben hagyja : mert ha a vaskancellár annectálni kivánja is az osztrák német tartományokat (?), Oroszország nyugatra nyomulását meg nem engedhetné, mivel Oroszország Budapestről az egész világnak törvényt szabna.

Napi hirek.

— **Városi közgyülés** tartatik e hó 13-dikán csütörtökön.

— **Abrányi Emil** a jeles fiatal költő, a Petőfi és Kisfaludy társaságok tagja, sógora Dr. Csikos S. látogatására nejével Wein Margittal az operaház énekmüvésznőjével városunkba érkezett. Abrányi Emil mint költő, kriticus, és szinmüiró szerzett magának általánosan ismert nevet. Költeményei közül ki ne ismerné „A sawoyard fiu“-t nagyobb munkái közül „Teréz“-t aztán a „Don Jouan“ fordiását. — Utolsó szinmüvét „A végrehajtó“-t érdeklődéssel várja a debr. közönség is, mely előtt ép olyan sikert fog az aratni mint a budapesti előtt. A fiatal költő itteni ösmerőseinek megigérte, hogy ez előadásra ismét lejön városunkba. Olvasóinknak azon kedves hirrel is szolgálhatunk, hogy ezután gyakran fognak találkozni lapunkban az Abrányi nevével, mert megigérte, hogy dolgozataival többször felkeresi azt.

— **Farsangi figyelmeztetés.** A kik a debreczeni szabadelvü párt folyó hó 29-én a „Bika“ szálloda disztermében tartandó báljára meghivót nem kaptak vólna, felkéretnek hogy, a „Bika“ szállodában levő szabadelvü párt-kör helyiségben (18-ik számu szoba az emeleten) kitett ivre neveiket lakásuk, pontos megjelölésével a nap bármely órájában feljegyezni sziveskedjenek, hogy a hiányt azonnai pótolni lehessen, Debreczen 1887 Jan 8t A rendező bizottság.

— **A városnál üresedésben levő szállásbiztosi** hivatalra pályázat hirdettetvén, arra ma délig, mint véghatáridőig 12 kérvény adatott be.

— **Az iparoskörnek** vasárnap a „Korona“ szálloda nagy termében tartandó zártkörü tánczvigalma nem csak kedélyesnek, hanem népesnek is igérkezik ami igen természetes, mert Debreczen város iparososztalyának egyedüli összekötő kapcsát az iparoskör az önálló iparosok közt egyedül e vigalom képezi. Minthogy a befolyó tisztajövedelem legnagyobb része a kör könyvtárának gyarapitására fog fordittatni, a kitüzött czél csak ugy érhető el, ha minél nagyobb számban jelenünk meg a tánczvigalman és egyesülünk az iparoskör érdekeinek előmozditására.

— **A Felolvasókörből.** A legközelebbi felolvasóestély f. hó 12-én a rendes napon szerdán fog megtartatni. Ez alkalommal Szücs István főgondnok ur „Tallózások az élet mezején“ cz. munkáját fogja felolvasni Sass Béla ur

— **Vasuti hirek.** A debreczeni helyi vasut igazgatóságának kérelmére, a nevezett vasut vonalainak müszaki felülvizsgálatát Heim Sándor országos középitészeti felügyelő vezetése alatt a közlekedési miniszter elrendelvén. annak foganatositása — miként értesülünk — f. január hó 10-én veszi kezdetét ; összejöveteli hely a m. kir. államvasutak debreczeni állomása lesz. — — A debreczen-hajdunánási vasut részvénytársaság mint a debreczen-hajdunánás hüd-szentmihályi helyi érdekü vasut tulajdonosa, másrészről pedig a m. kir. államvasutak igazgatósága között a nevezett helyi érdekü vasut üzletkezelésére vonatkozó szerződést — miként értesülünk — a közlekedési miniszter jóváhagyta. — A bihari helyi érdekü vasutak épitési haladásáról, örvendetes dolgokat hallunk. — Már az anyagvonatok az egész vonal mentén akadálytalanul közlekednek. — Az őrházak fel vannak épitve. A felvételi épületek fedél alatt állanak A kutak mindenütt készek. Szóval, a fővonal kiépitése annyira előhaladt hogy márczius hóban valószinüleg át lesz adható a forgalomnak. — A székelyhid margittai szárnyvonalon is serényen folynak a munkálatok, ugy, hogy a megnyitása e vonalnak t. évi május hóban, a nagyvárad csabai vonal pedig valószinüleg f. évi augusztus hóban meg lesz nyitható.

— **Belső hortobágyi állatorvossá** gr. Dégenfeld József főispán a nyugalomba vonult Vetéssy István helyére Szathmári István külső hortobágyi állatorvost nevezte ki, a ki uj állását febr. 1-én foglalja el.

— **Elhalasztott sajtóper.** Matéh Lajos, a nagyváradi ipartestület elnökének Müller Károly nagyváradi lakos elleni sajtóperének folyó hó 10-dikére kitözött tárgyalása magán vádló indokolt kérelmére további kérelmezésig elnapoltatott.

— **A Petőfi társaság közgyülése.** Tizedszer ülte meg Csütörtökön a Petőfi-társaság évi közgyülését. Igen kevés tag de nagy közönség volt jelen, mely a programmnak minden pontját egyforma háládatossággal fogadta. Miután Komócsy József megnyitotta az ülést, Szana Tamás mondta el titkári jelentését, hangsulyozva, hogy a társaság a lefolyt tiz év alatt milyen sok Petőfi-relikviát gyüjtött össze. A társulat irodalmi müködésére is megelégedten tekintett vissza és végül hosszasabban bucsuztatta Boruth Elemért, a „Petőfiek“ mult évi halottját. Erre a felolvasásokra került a sor. Első Endrődy Sándor volt, az a rokonszenves, méla lirikusunk, akit az uj lantos nemzedék klasszifikálásánál olyan gyakran elszeretnénk felejteni. Endrődy „Petőfiről“ tartott felolvasást A programm második tárgyát, a „Szabadság“ czimü verset, Reviczkky Gyula irta, ez az erős egyéniségő, eszmékben gazdag poétánk. Utána Beniczkyné következett, „A mai Péter apostolok“ czimü elbeszélést olvasva fel. Szabó Endre „A világban“ czimü humoros költeményt adott elő, legvégül pedig Balázs Sándor olvasott fel egy humoreszket. Ezzel az ülés véget ért.

— **A b. ujvárosi szolgabirói járás** hivatalát tegnap egész nap folyamában vizsgálta Dégenfeld József gr. főispán s ott a legnagyobb megelégedésére mindent a legjobb rendben talált.

— **A járványügyi bizottság** két heti szünetelés után csütörtökön tartotta első ülését. Boczkó Sámuel főkapitány jelenté, hogy a desinficiálás a korább ki határozott módon folyt, a magánházaknál hetenként egyszer, az iskolákban kétszer, a vendéglőkben és más nyilvános helyeken naponta. Inditványozza, hogy miután a himlőjárvány megszüntnek mondható, a fertőtelenitésnek a város által való foganatositását abba hagyassék. Ellenben Dr Sárváry Gyula t. főorvos hivatkozva a belügyminiszter azon körrendeletére, mely a desinficiálást a tél folyamán is folytatandónak paranczolja, nem tartja azt teljesen beszüntetendőnek. A bizottság is ilyen véleményben volt s ehhez képest azon határozatot hozta, hogy jan. 10-től hétfőtől fogva a vendéglők hetenként kétszer, az iskolák egyszer desinficiáltassanak ; a magánházaknál abban hagyatik. — Polgármester ur azonban megbizatott, — hogy hirdetés utján figyelmeztesse a lakosságot, — hogy a saját érdekében maga folytassa ezután a fertőtlenitést. Dr. Sárváry Gyula a himlő és vörheny kórok állásáról jelentette, hogy himlőben mult évi decz 19-től 26 ig 2 ujabb megbetegedés és 2 haláleset, decz. 26-tól jan. 9-ig 9 ujabb megbetegedés és 2 haláleset fordult elő. Vörhenyben podig 7 megbetegedés és 2 haláleset adta elő magát. Javasolja, hogy a bizottság ülésre ezután csak szükség esetén hivassék össze. — Dr. Szikszay Szabó József elhatároztatni kéri, hogy febr. 1-től fogva az elemi iskolákban az előadások reggel ismét 8 órakor kezdődjenek. A bizottság feleslegesnek tart ilyen határozatot, miután az előadásoknak 9 órakor való kezdése csak decz. ós jan. hónapokra lett kötelezően kimondva. A multkori határozat ujabb határozat nélkül is hatályon kivül lép febr. 1-sején Különben három hét mulva, febr 27-én az ujból össze ülendő bizottsági ülés tárgyul fogja e kérdést is felvenni. — Végül Dr. Sárváry Gyula inditványozza hogy a városi tanács, illetve a rendőr főkapitányság megbizandó lenne annak megvizsgálásával, vajjon a lakosság eleget tett-é decz. 31-ig azon rendeletnek, mely a háztulajdonosokat szabályszerü árnyékszékek és szemétttartók készitésére kötelezi. Kik ezt el hanyagolták rövid záros határidő alatt büntetés terhe mellett lennének arra kényszeritve A bizottság pártolta ez inditványt. Végrehajtása felett véglegesen a városi tanács fog intézkedni.

— **Felovasás a kolerárol.** Dr. Zelizy Dániel f. hó 19-én délután fogja a felolvasó kör által már egyszer jelzett előadását megtartani. Bővebb értesitést rövid időn fogunk közölni az előadás felől, most csak annyit emlitetünk fel hogy az érdekes mutatványokkal egybekötött előadás a Bika vendéglő disztermében fog megtartatni. Távolabbi vidékről is készülnek részt venni a debreczeni felolvasó kör ezen estélyén, melynek tárgya fájdalom-időszerü.

— **Hová lett a Molnár Sándor pénze.** Emlékezhetnek olvasóink, hogy a Beke Mihály ur ellen elkövetett gyilkossági merényletről irott tudósitásunkban mogirtuk azt is, hogy Molnár Sándor, ki a börtönben elfogatása után másfél nappal öngyilkossá lett, vallomásában először tettének okául azt hozta fel, hogy Beke Mihály az ő 1066 frtját elrabolta. Most alkalmunk van közölni, hogy miként használtatott fel a M. S. pénze. A dabreczeni árvaszéki pénztárhoz Molnárnak két részletb n 1869-ben 872 fr. 37 krja lett befizetve. Ez az összeg időközi kamatjaival együtt leszámitva 99 frtot, mely a rabnak ruházati költségeire és 100 frtot, mely a biróság által megitélve Imre Gábor védő ügyvéd dijazására lett forditva, a törvényértelmében egészen rabtartási költségekre fizettetett ki a kir, ügyészségnek. Ez a kifizetett összeg az időközi kamatokkal együtt 1579 frt. 58 kr, volt s már az utolsó követelt részlet nem is telt ki belőle teljesen.

— **A népkonyha** javára adakoztak : Müller Sándorné 1 frt. Guttmann Jakabné 1 frt. 50 kr, Turay Farkasné 1 frt, Dr. Liedermann Adolné 5 klg. kása, 5 klg. liszt, Löblovits Jánosné 1 kenyér 20 drb. zsemle, Schönfeld Fülöp 20 ltr. eczetet Kossak Sarolta 1 frt.

— **A takarékpénzár bérházának** szebbnél szebb tervrajzai holnap láthatók lesznek a kereskedelmi és iparkamara hatvan utczai helyiségének nagy termében.

— **Czálik György B.-Ujváros** uj gyógyszerészét megrendítő csapás érte, szép, fiatal menyasszonya Lukács Gizella k. a. Lukács György taczi (Fehérmegye) nagy birtokos leánya, midőn egy kis revorvert tisztogatni akart, ezzel vigyázatlanságból meglőtte magát. A golyó a sziv alatt hatolt be. Az orvosok kevés reményt kötnek életbe maradásához. Az öngyilkosságra a kisasszonynak egyátalában semmi oka nem lehetett. A szerencsétlen család egész Fehérmegyében általános a részvét. Az esküvő e hó 28-án lett volna meg.

Operai előadás a debr. szinházban. Érdekesnek tartjuk felemliteni, hogy szintársulatunk ambitiósus tagjai ez idő szerint a „Királyfogása“ uj operetten kivül Gounod „Faust“ operájának tanulásával is el vannak foglalva. Az operai előadás Balog karmester jutalomjátéka lesz. A szerepeket játszani fogják : Margaretta Halmainé ; Faust : Valentin ; Mephistó : Dobó (vagy esetleg a városunkban itthon tartózkodó Sebes Vilmos a moszkvai német opera tagja) Siebel : Őrley Flóra ; Valentin : Haday ; Mártha : Locsarekné. — Az operai előadás bizonnyal nagy érdeklődést fog kelteni,

— **Uj iparhatósági megbizottak.** A mult évre elválasztott iparhatósági megbizottak, megbizatási ideje mult év utólsó napján már letelvén a rendőr főkapitányság mint első foku iparhatóság idejében gondoskodott az 1887 évben müködő uj iparhatósági megbizottak megválasztatása felől, mely is a mult évi dec. hó 29-ik napján a következő eredménynyel eszközöltetett : szavazott az iparosok közzül : 21, kereskedők közzül pedig 6 ; — megválasztatak pedig : I. a debreczeni rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság mellé : Szedlák József, Harsányi István asztalos Barta Mihály lakatos, Gyarmati Lajos szücs, Szabó Lajos fazekas, Riesz Henrik kocsigyártó, Kollát Imre kovács, Tóth Ferecz czipész Nagy János szijjgyártó, Sárkány Antal suszter, Lamprecht Frigyes sütő, Kéki Sándor szappanyos, Bácsi Ferencz épitő ; Magyar Gábor mészáros, Kuczik Gábor hentes, Tarbai József órás és Kardos László, Gerébi Fülöp kereskedők. II. Hajdu megye, b. ujvárosi járás szolgabirósága mint elsőfoku iparhatósága mellé pedig : Boldizsár András szabó, Fórián János asztalos, Németh Gyula lakatos, Szatmári József szücs, Reke Gusztáv kocsigyártó, Ujvárosi György kovács, Prém Ferencz csizmadia, Kajári Ferencz csizmadia, Nemes Gábor czipész, — Nemes Gábor szijgyártó, Kovács Ferencz timár, Leblovics János sütő, Inczédi József szappanos, Erdei Mihály épitő, Boldog István mészáros, Kapros József hentes, Löfkovics József órás, Kaliczki József borbély, Rickl Géza és Biederman József kereskedők. A debreczeni rendőrfőkapitányság, mint elsőfoku iparhatóság mellé megválasztott iparhatósági megbizottak első ülése f. évi Január hó 23-án d. e. 10 órakor fog megtartatni.

— **Ö. T. Köszönetnyilvánitás.** A Debreczeni Ellenőr, Debreczen, Debreczeni Hirlap Debreczen Nagyváradi Értesitő és Debreczeni

---

A farsangolás ismételni tudja magát. Bevált egy csomó reményt és kinevet ugyanannyi vágyat. Eltemeti a sziv régi szerelmét és ujra tánczol ugyanazzal a lobogó lánggal amelylylyel annak idnjén megszületett a régi

A szépséges kisasszonyok és a csinos urfiak is ismétlik egymást.

Ugyanaz az az üde bátortalanság látszik meg a tánczteremben először belépő kisasszonyon, a mely meglátszott mindazokon, a kik először latták elhomályosulni a csillogó fényt s akik előtt a mélységes zavarban egygyé olvad a tánczterem minden egyes alakja és tárgya.

A bemutatások után váltott szavak épen oly remegően ejtetnek ki, mint annak előtte ; és ezek az első szavak épen ugy nem mondanak semmit, a mint sohasem mondtak semmit. De azért a régi utat képezik most is az ismerkedéshez, a barátsághoz és esetleg a szivtől a papig.

Talán a bókok sem lesznek ujak, a mint állitólag semmi uj nincs a nap alatt. Ugyan azok a frázisok hangzanak el, ugyanazok az epedő tekintetek váltatnak, ugyanazok a sohajtások halnak el, ugyanazok a meg nem tartott igéretek kerülnek elő, a melyek régi jó ismerősök a tapasztalásban gazdag multból.

Lesz azonban kis leány, a ki hisz, a ki bizik, de éppen ugy lesz olyan kisasszony is, a ki gunyos kaczajjal válaszol a suttogva mondott vallomásra.

A négyest a már megszokott kényelemmel tánczolják, azzal az eléggé meg nem róható kényelemmel, amely megsemmisiti a táncz költészetét s amely olyanná teszi a tánczot, mint a minővé a dallamos költemény változik át, ha megtoldjuk a lábait és elvesszük a rimet.

A souper-csárdás szintén nem fog veszteni sajátszerü jellegéből semmit. A lassuja olyan lesz, mint a friss volt hajdan, és éppen ugy odamegyünk a banda elé, mint tavaly s szintén ugy összebujunk, mint annak előtte. Söt, ha lehet, hát karjaink mozgásával leütjük a czigány kezéből a vonót is. —

Az urfiak szintén ismételni fogják a multat. Megállnak a terem közepén és majd nem gunyos mosolylyal nézik azokat, akik „még tudnak tánczolni és még élvezetet találnak abban.“ Es épen oly állapotban viszik haza a frakkokat, a fehér nyakkendőt, a mint oda vitték.

Es a kisasszonyok és szép asszonyok sajnálni fogják a helyzetet, amely blazirt ifjuságot termett, amely megölte a kedélyt kiirtotta az ideálizmust , és költészet helyett sivár prózát hintett a szivbe, a hol talán még a szerelem is fonnyadt virágként fakad.

Ugy lesz minden a mint volt.

Elragadtatva nézzük a gyönyörüséges kisasszonyokat, égni hagyják vágyainkat növekedni reményeinket. — és azután elmegyünk a kávéházba egy parthie játszmára, érezvén a keserüséget a miatt, hogy — nem nősülünk, A viszonyokat, a nök magas igényét hozzuk föl agglegénységünk okául és nem jut eszünkbe, hogy mi nem akarunk, mi vagyunk a gyámoltalanok.

Nem, nem, a helyzeten nem fog változni semmi.

Belekezdünk a tánczba nagy hevessé gel, el-elkiáltjuk, hogy, sohse halunk meg“, azután pedig, mihamar abba hagyjuk a tánczot, kimegyünk az étterembe és tosztokat mondunk egymáa egészségére — a mig nem virrad. Es másnap keservesen panaszkodunk a bálra azért, mert fáj a fejünk. Az persze megint nem jut majd eszünkbe, hogy a tánczt ól csak a láb szokot fájni.

Negyvenhét éjszaka áll előttünk, amelyből 20—30 bizonyesan a mienk ; és amelyeken aligha föl nem sóhajtunk azért, hogy vége az ideálizmusnak és ezzel vége a farsang igazi zamatának.

Ugy e, hanem ismételné magát a farsang?

Hiradó tekintetes szerkesztőinek és kiadóinak azon szivességükért, hogy lapjaikat az önkéntes tüzoltó egylet őrtanyája részére egész 1886-dik év folyamán előfizetésidijmentesen küldték, az egylet nevében hálás köszönetemet nyilvánitom. Debreczen, 1887, Január 8. Tikos István egyleti pénztárnok.

— **Karikas Józsefet** szinházunk volt pénztárnokát s K. Rostagni Irén férjét tegnap délután temették el a fővárosban a Rókus kórházból, melynek megfigyelő osztályában halt meg. Karikás egy időben a népszinháznak volt tagja. Szerepköre nem volt elsőrangu, de a szinpadon megállta helyét. Utóbb Nagy Vincze szintársulatának lett pénztárnoka. Harminczhat éves volt s nején kivül egy kis gyermeket hagyott hátra.

— **A hajduvármegyei gazdasági** egyesület 1887. január 16-dikán d. u. 5 órakor a vármegyeház nagytermében rendes közgyülést tart. Tárgyak: Folyó ügyek, az 1887 évi költségvetés megállapitása, netaláni inditványok.

— **Kimutatása a debreczeni kir. törvényszék 1886-ik évi ügyforgalmának.** A debreczeni kir. törvényszékhez 1886 ik évben érkezett:

Polgári, váltó, keresk. beadvány .	15956
Bünügyi jövedéki és sajtóügyi . .	14255
Telekkönyvi	8229
Elnöki	2071
Összesen	40512
A polg. beadv.-okból elintézetlen maradt	136
a bünügyi „ „ „	0
a telekkönyvi „ „ „	55
az elnöki „ „ „	0

Polgári per érkezett 313, ezekből és a régiebbiekből itélettel, végzéssel, egyességgel elintéztetett 382. — Csődper érkezet 10, ezekből és a régiebbekből elintéztetett 13. — Hagyatéki ügy érkezett 449. ezekből és a régiebbekből elintéztetett átadással 502. — Felsőbb ellátás alá beterjesztetett kisebb polgári peres ügy 49. ebből elintéztetett negyvenhét. — Sommás váltó kereset érkezett 2309, ebből elintéztetett 2303. — Váltóper érkezett — 869. itélettel és végzéssel elintéztetett — 815. Kereskedelmi per 22. ebből és a régiekből itélettel és végzéssel elintéztetett 24. — Bünper volt 715. itélettel, megszüntető és elutasitó végzéssel elintéztetett 689. Jövedéki kihágási ügy 1590. — ebből itélettel elláttatott 1210. — Felsöbb ellátás végett beterjesztetett vétség és kihágási ügy 192. — ezekből és a régebbiekből elintéztetett 194. Sajtóügyi tárgyalás volt 4.

— **Uj kerületi kéményseprö.** A kéményseprési tekintetben négy munka kerületre felosztott városi belterületen az első kerületi kéményseprő mesteri állás lemondás folytán megüresedvén az a f. év első napjától kezdve Veisz János h. böszörményi illetőségü s ugyanottani volt kéményseprővel töltetett be, — ki müködését már meg is kezdte; lakása Nagy Péterfia utczán 841 számu háznál.

— **Névváltoztatás.** Berger Akos nagy károlyi illetőségü, debreczeni lakos belügyminiszteri engedélylyel „B i r ó“-ra változtatta nevét.

— **A kabai kaszinó**, kedélyes tánczmulatságot rendezett jan. 24-án az „Egyesületi házépitési alap“ javára. A jól sikerült estély az ujonnan épült ev. ref. iskolák egyik termében folyt le, s páratlan jókedv uralkodott mindvégig. A négyeseket 48 pár tánczolta. A jelenvoltak közül tudósitónk a következőket jegyezte fel: Bernáth Ferenczné, Dávidházy Jánosné, Daróczy Józsefné, Gere Lajosné, Gutmanné, Horváth Kálmánné, Juhász Mihályné, Kiss Károlyné, Kohn Salamonné, Lojkáné (Tetétlenről), Lovász Lajos, Mácsay Józsefné, Nagel Sándorné, Ritokh Istvánné, Szabó Lajosné, Szilágyi Mihályné, Stern Mayerné, Tőser Sándorné, dr. Tom Béláné (Udvariból), Tóth Jánosné, Tóth Károlyné, Balogh nővérek (Debreczenből), D. Nagy Mariska, Fabik nővérek (Bajomból), Futaki Gizella, Kohn Helén, Lojka Gizella (Tetétlenről) Mácsay Mariska és Zsuzsika, Mandel Fáni, Sztraik Bella és Ilona stb. A mulatságon megjelent a nádudvari választókerület országgyülési képviselője Papp Elek is. Az anyagilag is jól sikerült kis mulatságnak csak a felvirradt nappal vetett véget.

CSARNOK.

Széchy Mária*)

(Történelmi szinmü három fölvonásban, irta D ó c z i L a j o s.

Az első fölvonás szinhelye egy csarnok a murányi várban. Lisztius és Illésházy, Szécsy Mária hugainak férjei, tanácskoznak a fölött, hogyan lehetne Máriát birtokrészéből kiturni. Illésházy erőszakos jellem, aki titokban szereti sógornőjét és a habozó jellemü, de róka ravaszságu Lisztiusnak szánta a macska szerepét, mely a gesztenyét kikaparja a parázsból. A helyzet jellemzésére szolgáljon párbeszédük következő részlete:

I l l é s h á z y.

Hárman vagyunk Muránynak urai.
Igy hagyta Szécshy Györgyné rendelése
Igy hagyta helyben a király. Ha én
A fejdelemnél közbe járok, ő
Megszünteti anyósunk rendelését.
Kiturjuk Máriát — s ketten leszünk.

L i s z t i u s.

S aztán kiturjuk Lisztiust — hehe!
S egyen leszünk.

I l l é s h á z y.

No majd megegyezünk.
(Félre.) Eljárt a szám.

A terv jól van kieszelve és a derék sógorok nem is tartanak attól, hogy felsülnek vele. Előbb azonban Illésházy még egy kisérletet tesz Mária szivére hatni, de bünös szenvedélye most sem talál viszonzásra. A várnagy jelenti jön hogy hirnökök érkeztek Wesselényi táborából. Illésházy el sem akarja öket fogadni, de a kétkulacsos Lisztius kiviszi, hogy bebocsássák. Szándékát kimagyarázza a következő monolog:

L i s z t i u s (Félre.)

Nem jó a császárt keseriteni,
Hadd tudja Wesselényi, hogy nem én
Pártoltam el. Ki tudja, hátha győz?
A két hirnök nem más, mint maga Wesselényi és hü iródiákja. A beköszöntő elég jellemző:

W e s s e l é n y i:

Murányban hát! Murányban vagyok immár
De hej, csak árnyék, csuf vendégalak!
Lopott ruhákban jár itt Wesselényi.
Es mégis — érzem, mintha ideérve
Megszegtem volna e vár szüz varázsát,
S nem volna többé viharlan Murány —
Mert én szerelmes lettem szép Murányba,
Es mint a durczás nőt ugy üldözöm
S ugy üldöz engem lázas álmaimban.

Azzal a tervvel jött ide, hogy a szép Máriát meghódi a könnyü szerelemmel (Hirneve után könnyünek tartja ezt!) s a pásztoróra dijaként elnyerje Murány várát. A könyelmü diák, aki poéta egyszersmint (kinek nem jut itt a „Murányi Venus“ megéneklője, Gyöngyössy István eszébe?) már ékes rimekbe is szedte ura leendő kalandját:

„Kis levélke, rózsalevél
Fölviszi az esteli szél.
Kedves özvegy bontogatja,
Édes fullánk,
Égető láng
Árva szivét áthatja.

Kedves özvegy, nem váradat
Ostromlom én, szép magadat.
Csöndes estén, erdőszélén,
Hova madár
Nyugodni jár,
Otthon légy te szembe vélem.

Hadaink helyt vivjunk ketten,
Győzök vagy győzesz felettem.
Nem is fogom magam védni,
Szép Máriám!
Szemed mián
Már is rabod Wesselényi.

Lisztius bejön és szokott furfangjával a maga részére akarja megnyerni a vélt hirnököt. Wesselényit nagyon elkeseriti ez a „magyar ur“, a kinél a kapzsiság minden nemesebb érzést elöl.

Értsd az időt fiam, rossz az idő.
Oszlás a jelszó és osztozkodás,
Kitört az uj hit. Mig a nép követte,
Hit volt csupán, nem folyt miatta vér.
De mikor a nagyokat szállta meg
A buzgalom mi vitte öket? Ehség
A más java után. A lobogón
A szent hit, a szivekben kapzsiság . . .
. . . . . A fejedelmek
Példáit az apróság követi.

Illésházyné Széchy Éva belépte szakitja félbe. Ez egy hiu, fölületes asszonyka aki reszket zsarnok férjétől, de nem szereti öt. Most is piperézési hajlamát követve, megtetszett neki Mária pánczélos viselete és hasonló öltözetben jön. Wesselényi ő; tartja M á r i á n a k és ezen értelemben intézi hozzá a szót. Az asszonyka nem érti ugyan a lelkes szót, hanem egy kis kacérkodást próbál meg, melynek férje belépte vet véget. Wesselényi előadja üzenetét, de Illésházyból kitör a fékezhetlen és mondjuk csak őszintén: a hazafias harag:

„Hallgattalak, türtetve dühömet
Es élesitve haragom vasát,
Hogy egy csapással üssek. Hü királyhoz,
Törvényhez? Volt-e hü maga királyod
Törvényihez? En áruló? Ki adta
Pénzért, cimért áruba a hazát?
Ti voltatok, magyar kengyelfutói
A német uralomnak. En Murányt
Elvettem Ausztriától s visszaadtam
Magyar hazámnak. Wesselényinek
Azt üzenem, hogy bánja meg bünét,
Térjen hitére, melyet elhagyott
S legyen hivünk.“

Wesselényi célt nem érve távozik és Illésházy is utra kel Kassa felé, a hol a fejedelemnél ki akarja vinni, hogy Murány birtokát egészen ráruházzák. Előbb azonban nejére bizza a vár kulcsait. Távozta után a sértett és mellőzött Mária zokogva tünődik szerencsétlen sorsán. A visszatérő Evától tudja meg, hogy itt járt Wesselényi követe; azé a Wesselényié, a kit ő halálosan gyülöl, mivel egykor nejének megtiltotta, a férjétől elbujdosó Máriának menhelyet adni. Mialatt e fölött civódnak, István diák visszatér parasztruhában és azon ürügy alatt, hogy Rahóról dinnyét és ugorkát hoz Mária barátnéjától Kürthynétől, levelet akar kézbesiteni Evának a kit ő Széchy Máriának tart, de ez egyszer az igazi Mária veszi át. Kitör belőle az indulat:

Mily árulás ez? Itt volt a követ
Hirem nélkül. S most Eva . . . Wesselényi
Es Liszti! — Eladták Murányt. S nehogy
Rákóczy öket bántsa, Eva révén
S az én nevem alatt.

Boszut akar állni a kettős sértésért, mert a levélből azt is megérti, hogy Wesselényi könnyen meghóditható nőnek tartja öt. Rábeszéli tehát nővérét, hogy menjenek el a légyott helyére a tiszolczi völgyben. Eva, mint Mária, ő pedig mint kisérőnője. István diákot elcsukatják a könyvtárba. Ez ámulva kérdi:

„Ki ez az asszony?“
K á d a s (Mária embere):
Még kérdezheted?
Gróf Széchy Mária.
I s t v á n:
Ez Mária!
No akkor isten óvjon, Wesselényi!
(A függöny legördül.)

A második fölvonás szinhelye a tiszolczi erdő. Wesselényi és hü szolgája, Gombkötő, medvevadászatról érkeznek és a dalia a légyottra öltözködik. Wesselényi magába maradva, igy gondolkozik:

„Nem látom öket. Kanyarog az ut.
Mért ketten? Hirét félti vagy személyét?
Nem én leszek ki akármelyiken
Az első csorbát ejti. Szánom is
Ez asszonyt, ha sorsára gondolok.
Annyit szeretni s igy magára lenni!
Mit is beszéljek néki? Nem szivére
Számoltam én — véret nem zaklatom.
Egyéhez akarok csak szólani,
Hogy önmagának mentse meg Murányt,
Jószágait, szabadságát s talán
Jobb hirnevét, melyen barátai
S rokonai rágódnak még leginkább.

A nemes és önzetlen szándék azonban kissé csorbát szenved, mikor a két szép nővel találkozik. Enyeleg Evával, a kit természetesen Máriának néz és meg is csókolja. De igazán mély benyomást Mária tesz reá, a ki özv. Kürthyné neve alatt jelen meg, meghatja a nő szépsége és fajdalma, mikor azt kérdezte tőle, van-e gyermeke. Mária erre igy felel:

„Olyan-e a szemem,
Mint a ki boldog? Volna gyermekem,
Volna egyetlen lélek, ki szeret,
Akkor ez arcon nem látnál barázdát,
Melyet a bu s harag ekéje huzott;
Ez ajk mosolygana s nem rémülettel
Kérdezted volna- hogy ki ez a nő?
Nincs gyermekem — és nincs, a ki szeret,
Csak én magam, és nincs a kit szeressek,
Csak magamat — ezt is csak ugy. — Elég.
Uram, ez asszonyt rosznak mondanám,
A miért kijött ide, hizelkedő
Szavadra hajlott, s türte csókodat,
De megbocsátok néki, mert talán
Öt sem szerette senki még.

Ez a keserü beszéd végleg meghóditotta Wesselényit és a lélek mélyéből jövő szavakkal akar Máriára hatni;

Szeretlek! Érezd, tudd, hogy tégedet
Csak én szeretlek! S hogy csak tégedet
Szeretlek, és szeretni senki más
Nem birhat ugy, mint téged én szeretlek,
S te senki mást, ha eddig nem szerettél.

Mária védekezik, szóval, sebző gunynyal és tagadással, de végre rajta is erőt vesz az érzés. Eltakarja arczát s mintegy magának beszél:

„Oh van ily érzés! S jaj nekem, hogy én
Csak a hiányát ismerem! Hogy akkor
Nem ismerném, mikor térdhajtva kértem
A teremtőt, hogy öntse azt elém,
S tanitson meg szeretni — férjemet.
Oh, van ily érzés, mely a rosszat is
Jóvá teszi szivünkben és a jót is
Jobbitni tudja. — Oh, mi jó, mi boldog
Lehetne ez a szív! Oh jaj nekem!
Kiesett életemből a tavasz,
S kertemben a nyár csak gyomot terem.
Gyülölni tudok én, — szeretni nem.
Oh ifjuságom! Edes ifjuságom!
(Sirva ledül az ülésre.)

Hát van-e férfi, aki ilyen panasznak ellen tudna állni, különösen mikor szép női ajkakról jön? Weselényi nem az a férfi és fölajánlja a kesergőnek kezét és szivét. Mária hajfonatot ad neki emlékül és megkisérli elotte magát t. i. az igazi Széchy Máriát a rágalomból kitisztázni. Wesselényi bizonyitékul állitásai mellett fölhozza Rákóczy Ferencz sajátkezü levelét, melyben ez nagyon gyanus szinben tünteti föl Széchy Máriát. Ez a csapás erősen talált, de a nő nem roskad le alatta, hanem légyottra hivja meg Wesselényit Murányba, hogy mi terve van vele, kitünik a következő monológból:

M á r i a:

„Nem igaz! Nem igaz! Nem szeretem,
S ő sem engem! , . .
. . . . . A posvány büze sem
Utálatosb neki, mint Mária!
S ölelgeti! Es ő becsületes!
S én nem vagyok! Megőrülök. De nem.
Most kellesz ész! Murányba jöjjön ő,
S legyen enyém — nem ő, de élete!

Murányban magához csábitja a várőrség nagy részét és még a félénk Evát is arra birja, hogy ura parancsa ellen merjen cseledni. A szerelem lelkesiti öt, de azzal ámitja magát, hogy csak Rákóczy pártjára akarja csábitani. Wesselényit. Minden szavából kéri, hogy szive fenekén ott van a titkos gondolat: hát ha mégis? hát ha sikerül Weselényit kigyógyitani felőle táplált balvéleményéből?

Eva abban a hiszemben, hogy nénje Weselényi ellen tör, kiszabaditja István diákot börtönéből és elküldi urát értesiteni a neki vetett cselről. Hanem Weselényiben is erősebb már a szerető szív a számitó észnél és a fenyegető veszély daczára megjelent a légyott szinhelyén. Egy gyönyörü jelenet után, melyen Mária elmondja zaklatott élete történetét, és megczáfolja az ellene szórt rágalmakat, Weselényi térdre borul előtte és nem szerelmét, hanem bocsánatát kéri, Mária igy folytatja:

„Ekkor ment ki a szelidség
Szivem legvégső zugából,
Es a kétség lett a gazda.
Nincs hát hüség, nincs barátság.
Nincsen jószág, rossz a világ,
S rossz vagyok hát magam is.
Oh, mindaddig jó az ember,
Mig nem hiszi maga is.
Amit róla ocsmány nyelvek
Hazudnak; (Elfojtja könnyeit)
El is hittem gonosz voltam,
Megnyugodtam, hidegültem,
Szivemen a gyülöléggnek
Fagyos kérge dermedett.
Oh mért jöttél, Wesselényi,
Oh mért kellett téged látnom
Meleg szódat hallanom!
Melengetted, olvasztottad
Azt a hideg biztos jeget
Szerelemnek hó lehével
S megtanitál sirni ujra:
Jaj nekem, mily édes volt!
Hogy tudnálak még szeretni,
Hogy én tudnék még szeretni . . .
Elmult, elmult! Ez is elmult!
Kegyetlen volt, ah, de szép . . .

Wesselényi magával akarja vinni, de Mária még mindig haboz. Még a fejedelem csufolódó levele sem birja megingatni iránta való hüségében. Ekkor jelentik Illésházy megérkezését, aki visszatér Rákóczy adománylevelével, mely öt és egyedül öt teszi Murány urává. Hanem öröme nem tart soká, mert Wesselényi jeladására betódulnak az ő és Mária hivei és Murány Wesselényi birtokába kerül.

*) Először adatik a debr. szinházban kedden jan. 11-én Vedress Gyula jutalmára.

Legujabb.

A „Debreczeni Ellenőr“ eredeti távirata.

BUDAPEST, jan. 8. A képviselőház mai ülésén G y ő r f f y Gyula képviselő a következő interpellátiót intézte a miniszterelnök urhoz. „Van-e tudomása a miniszterelnök urnak arról, hogy Románia az erdélyi részekben, nevezetesen Csikmegye területén 1853. óta a nemzetközileg megválasztott határok megsértésével az ország területéről nemcsak erőszakos foglalásokat tett, hanem katonáinak támadása miatt a magyar állampolgárok élet és vagyon biztonságát is fenyegeti s már eddig is bántalmakat és tetemes anyagi károkat kelett elszenvedni. Kérdi hajlandó e a miniszter addig is, mig más megállapodás létre nem jön és az 1791-diki h a t á r j á r á s i okmány alapján a százados viszonyt helyreállitani és az ország integritását megvédeni, hajlandó e továbbá a Romániából magyar területen elkövetett sérelmekért elégtételt és kárpótlást követelni? Az interpellatió kiadatik a miniszterelnöknek. A költségvetési vita január 15-én veszi kezdetét.

DEBRECZENI SZINHAZ

Holnap, vasárnap, január hó 9-én.

ÁRGYILUS

és

TÜNDÉR ILONA.

Látványos szinmü.

Felelős szerkesztő és kiadó laptulajdonos
Vértesi Arnold.
Főmunkatárs: **Karczag Vilmos.**

Meghivás.

A bökönyi közbirtokosság tagjai f. 1887. január 16. napjára d. e. 10 órára a debreczeni kir. törvényszék tárgyaló termében tartandó közgyülésre tisztelettel meghivatnak. E közgyülés egyetlen fontos tárgya: **a mérnök által kidolgozott egyességi tervezet** felett határozni.

Debreczen, 1887. január 7.

az elnökség megbizásából

Dr. Kola János,
közbirtokossági ügyvéd

ZÁDOR LAJOS.

Selyem, csipke, és kézmüáru kereskedése női felöltök és női ruha szabászati termei.

Debreczen főpiaczou városház épületében.

A közelgő

farsangi évadra

ajánlom a n. é. közönség becses figyelmébe nagy választéku raktáramat, mindennemü *báli ruka szövetekből: franczia müvirágokból, selyem kesztyükből derék füzökből* és *franczia legujabb modellek* után készült, *báli belépökből*: olcsóbb minőségtől a legfinomabb kivitelü minőségig.

Báli és estélyi ruhák elkészitését saját szabászati mühelyemben; bármely kivánalomnak teljesen megfelelőleg eszközöltetem.

Utóirat.

Előbbi évekről kimaradt, téli és tavaszi felöltök, továbbá csipke függönyök szövet maradékok, rendkivül leszálitott árakon adatnak el.

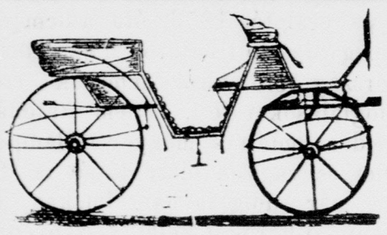
Eredeti Olaj festmények

(nem olajnyomat)

a leghiresebb magyar, franczia és német festőktől nagy választékban a vásár tartama alatt az „**Arany bika**“ szállodában 1-ső emeleten 16 sz. a. eladás végett ki vannak állitva.

Az árak igen jutányosak.

Taussig és társ. **Leitner Gy.**

Oravszky János

kocsigyártó Debreczenben

A DARABOS-UTCZAI SAJÁT HÁZÁBAN, COLLÉGIUM SORJÁN

Ajánlja mindenféle

nyitott és zárt kész kocsik

raktárát: valamint mindenféle

kocsik kijavitàsa és becserèltetése

ugy helyben mint vidékre a legjutányosabb áron eszközöltetik.

Mindennemü **kovács** és **kerèkgyártó** munkák saját mühelyemben pontosan végeztetnek. Kocsiraktáromban kaphatók oly nyitott kocsik, melyek egy pillanat alatt üveges zártkocsikká vagy megforditva alakithatók át. Ugyszintén kész külön **bővülések** is.

Tisztelt vevőimnek nagy előnyt nyujtok azzal, hogy gyártmányaimat **részletfizetésre** szintén elárusitom.

Országos vásár alkalmával saját házamnál lesz eladási helyiség.

Azéletbencsakegyszer!

40 darab 3 frt 85 kr.

Alólirott czég a mai naptól kezdve szétküld, a mig a készlet tart, mindenkinek

MAJDNEM INGYEN

egy minden családnál nélkülözhetlen és szükséges

ASZTALKÉSZLET-CSOPORTOT

mely 40 db pompás evőeszközből áll. u. m.:

12 db elegáns asztali kés, ezüstfényü pengével és ugyanannyi villa, ugyanazon foglalattal;
6 „ tömör evőkanál ötvösölt brittania-ezüstből!
6 „ igen csinos kávésk nál valódi brittania-ezüstből
6 „ evőeszköz-állvány angol kristályból;
6 „ kerek pohár tálca különféle arczképekkel;
3 „ tojás-serleg, pompás ezüstözéssel;
1 „ thea-szürő vastag ezüstözéssel, fogóval v. a uélkül.

40 db.

A föntnevezett evőeszközök még alig 2 héttel ezelőtt 10—12 frtba kerültek, és mától fogva, miután a czégnek sürgősen pénzre va szüksége, **csak 3 frt 85 krért** a pénz előleges beküldése esetén, vagy utánvét mellett küldetik szét. A megrendelésekkel kérjük sietni, mert, ámbár a készlet nagy, de a kereslet a pompás csoport iránt még nagyobb. 894

Egyedüli megrendelési hely:

M. APFEL BÉCS.

II., grosse Sperlgasse Nr. 3. II.

Pályázati hirdetmény.

A hajdumegyei gazdasági egyesületnél üresedésbe jött, s a folyó 1887-ik évre 200 azaz: kétszáz o. é. frt, tisztelet dijjal javadalmazott, titkári állás betöltésére ezennel pályázat hirdettetik.

Ez állást elnyerni óhajtók felhivatnak, hogy szakképzettségüket igazoló okmányokkal feszerelt pályázati kérvényüket, bezárólag folyó **1887. év februar hó 1-ső napjáig** a gazdasági egyesület választmányához czimezve, alulirott alelnökhöz — a vármegye háznál levő hivatalos helyiségében — adják be.

Debreczen, 1887. jan. 5.

Rásó Gyula,
Hajduvármegye alispánja, mint egyesületi alelnök.

Diszes bolti felszerelvény eladó.

Végkiárulás.

17 év ota fennálló férfi ruha fiók-üzletemet üzletfelhagyás végett

végkiárusitom.

A raktáron lévő kész áruk

bámulatos olcsó árakon

a n. é. közönség rendelkezésére bocsátom. Tisztelettel

Kramer J.
férfi-szabó.

(Debreczen, főtér 1824 sz.)

Diszes bolti felszerelvény eladó.

Nincs többé fogfájás.

A SOULAC-i (Gironde apátsá

tisztelendő BENEDEK-rendi szerzetesek Dom Magnelonne Prior

fogvizének

használata mellett.

2 arany-érem; Brüssel 1880. London 1884.

A legmagasabb kitüntetések.

Boursaud Péter prior által **1373** évben feltaláltatott

A tisztelendő Benedekrendi szerzetesek fogvizének használata, naponként nehány cseppet vizbe véve, **megakadályozza** és gyógyitja a fogak odvasságát, melyeknek fehérséget és szilárdságot kölcsönöz, amennyiben a foghust erősiti s teljesen egészségessé változtatja. — Valóságos szolgálatot teszünke lap olvasóinak, midőn e régi és hasznos szert, a legjobb gyógy- és egyedüli óvszert fogfájás ellen ajánljuk.

A czég alapittatott **SEGUIN** 3. Rue Huguerie, 1897. Főügynök: 3. BORDEAUX.

Elixir dentifrice 1 frt 50 kr. 2 frt 50 kr. és 4 frt Poudre 80 kr. és 1 frt 25 kr. Pate 80 kr. és 1 frt 25 kr.

Raktárak Debrecenben: Schwarz M. Benő, Szepessy és Kerekes kereskedéseiben s Dr. Rothschnek E. gyógyszertárában.

A ki kétségben van a felett,

hogy a hirlapokban feldicsért gyógyszerek közül melyiket használja betegsége ellen, az irjon egy levelezőlapot Richter kiadó-intézetének Lipcsébe s kérje a „**Betegbarát**“ czimü röpiratot. E könyvecskében nemcsak a **legjobbaknak bizonyult háziszerek** vannak részletesen ismertetve, hanem

betegségekről szóló jelentések

is olvashatók. E jelentések mutatják, hogy **igen sok esetben egy egyszerü háziszer is elegendő arra,** hogy még a látszólag **gyógyithatlan beteség** is szerencsésen elhárittassék. Ha a betegnek a megfelelő gyógyszer rendelkezésére áll, akkor még súlyos baj esetén is gyógyulás várható, s ez okból egyik betegnek sem kellene a „Betegbarát“ megrendelését elmulasztani. E figyelemreméltó könyvecske segélyével sokkal könnyebben választhatja meg a szükséges gyógyszert. A röpirat megküldése a megrendelőnek **költségébe nem kerül.**

500 aranyat fizetek annak

ki dr. **GREENSILL salicy sav szájvize** használata után — egy üveggel 40 kr., — még valaha fogfájást kap vagy lebellete büdös leend. **Dr. Greensiit fogszépitője,** mely a szájviz után használandó, a fogakat fényes fehérré teszi. A szer ártalmat lansága biztositatik. Ára 40 kr. — kapható gyógyszertárakban illatszerkereskedésekben, s előkelő fodrászoknál, **Dr. Creen sil Róbert** tanár, Párisban. Főraktár Budapesten **Dankovszky Istvánnál** V ker. Józseftér 2 sz. **Török Józsefnél** VI. ker. király-utca 12. sz

Kapható Debreczenben: Dr. Rothschek V. Emil, Göltl Nándor és Mihálovics István gyógyszerész uraknál.

Máté Lajos

ezelőtt

Perotti Gyula

èlő- és müvirág-terme

Budapest, IV. kerület, váczi-utcza 27. szám.

Ajánlja természet- és müvirág-termét mindenféle csokrok- és koszoruk elkészitésére. Elvállalja a legválasztékosabb mü-alakitásokat természet- és müvirágokból, valamint Makart csokrokat minden nagyságban a legjutányosabb ár mellett. Megrendelések gyorsan és pontosan eszközöltetnek. Megrendelést közvetitők százalékban részesülnek.

Pontos kiszolgálat, legjutányosabb árak.

Szives megfigyelésül!

Ezerszer és ezerszer jónak bizonyult és orvosi tekintélyek, valamint számtalan magánszemélyek bizonyitványai által kitüntetett készitmények.

Dr. MILLER mohnövénynedve

meglepő hatással van köhögés, rekedtség, toroktájás, elnyálkásodás, keletkező gümökór egyáltalában a légzési szervek minden bántalmai ellen.

Tégelyben gyermekek és felnőttek számára.

Egy tégely ára 50 kr. o. ért.

Dr MILLER védbalzsama gőrcsök ellen.

Ezen balzsam a gyomor és belek nyakhártyáira erösitőleg és éltetőleg hat, a máj kiválasztásait elősegiti és kitünő szélhajtó szer. Sikeresen alkalmazható és különösen ajánlható gyomorfájásnál, gyomorgörcsöknél, agyomorpuffadtságnál. hányásnál, hasmenésnél és szélkorságnál. Kólikánál hatása majdnem rögtöni. Jótékony hatásu továbbá váltóláz és minden más hosszabb ideig tartott kimeritő betegségek utáni fellábbadozásnál, mivel az étvágyat gyarapitja és az emésztést nagyban elősegiti. — Ezen kitünő szernek különösen faluhelyen egy háztartásban sem kellene hiányoznia.

Egy üveg ára 1 fr 50 kr Félüveg 80 kr. o. é

MILLER tyukszem-balzsama.

Csalhatatlan szer tyukszemek, szemölcsök és fájdalmas bőrkeményedések ellen.

Kitünö hatása folytán ezen szer napról-napra növekvő keresletnek és elterjedésnek örvend.

Netalán előforduló hatás nélküli utánzsoktól való megóvás végett kéretik mindenki csakis **MILLER tyukszem-balzsamát** kérni. Ara egy skatulyában lévő üvegcsének, használati utasitással együtt **60 kr.**

Beküldetett.

Miller J. gyógyszerész urnak **Brassóban.**

Örömmel konstatálom, hogy mindkét készitménye mohnövénynedv- és tyukszembalzsama, ugy nálam, mint nőmnél pompásan bevált. Várakozásomon tul megelégszem a sikerrel. Sternberg (Morvaország) április 2-án 1885. Schwarz Gusztáv kereskedő.

Az összeg és 10 kr csomagolási költség előleges beküldése után e készitmények bárhová postabérmentesen szállittatnak. Két doboznál kevesebb nem küldetik.

Központi küldeményezési ratár Miller J. gyógyszerész Brassóban. Valódi minőségbe mindenkor kapható Debreczenben: Stenczinger K. B. Csabán: Kugel és Bartóky L. fü szerkereskedő uraknál; Miskolczon: Dr. Rácz György Szabó Gyula és Kurucz János gyógyszerész uraknál; N.-Károly: Kerekes Bertalan: Nyiregyházán; Fábry Gusztáv; Szathmáron Schwarz A. mint füs erkereskedő uraknal.

Debreczen, 1887. Nyomatott a „Debreczeni Ellenőr“ könyvnyomdájában Széchényi-utcza, SIMON-ház.